

Profiel van kwalificatiedossier:

Werktuigkundige installaties (montage)

Crebonr. 23133

» **Eerste monteur utiliteit (Crebonr. 25348)**

Geldig vanaf

01-08-2015

Opleidingsdomein

Techniek en procesindustrie (Crebonr. 79020)

Penvoerder: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Gevalideerd door: Sectorkamer techniek en gebouwde omgeving
Op: 19-11-2015

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Overzicht van het kwalificatiedossier	5
Basisdeel	7
1. Beroepsspecifieke onderdelen	7
B1-K1: Installeert werktuigkundige installaties	7
B1-K1-W1: Voorbereiden van werktuigkundige installatiewerkzaamheden	8
B1-K1-W2: Demonteren en reinigen of vervangen van werktuigkundige componenten en leidingen	9
B1-K1-W3: Monteren van werktuigkundige componenten in leidingssystemen van werktuigkundige installaties	9
B1-K1-W4: Aanleggen van leidingen voor de werktuigkundige installatie	10
B1-K1-W5: Controleren van de werking van de werktuigkundige installatie	10
B1-K1-W6: Afronden van de werktuigkundige installatiewerkzaamheden	11
2. Generieke onderdelen	12
Profieldeel	13
P3: Eerste monteur utiliteit	13
P3-K1: Begeleiden en uitvoeren van installatiewerk aan werktuigkundige installaties in de utiliteitsbouw	13
P3-K1-W1: Voorbereiden van de aanleg van werktuigkundige installaties voor utiliteit	14
P3-K1-W2: Instellen van toestellen en appendages in een werktuigkundige installatie voor utiliteitsbouw	15
P3-K1-W3: Inregelen van een werktuigkundige installatie voor utiliteit	15
P3-K1-W4: Begeleiden en coachen van monteur(s) en bewaken planning	15

Leeswijzer

Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo-opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie-eisen voor één of meerdere mbo-beroepen en bestaat uit:

1. Het **basisdeel** (B), dat gevormd wordt door:
 - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier.
 - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
Nederlandse taal;
rekenen;
loopbaan en burgerschap; en
voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel** (P). Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

De beroepsopleiding in het mbo is gebaseerd op een kwalificatie en één of meer **keuzedelen** (D). Keuzedelen hebben tot doel om bovenop de kwalificatie een verdieping of verbreding te leveren bij de toerusting voor de arbeidsmarkt of een extra voorbereiding voor een vervolgopleiding. De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Op deze website staat het overzicht met alle keuzedelen.

Taal en rekenen

De generieke kwalificatie-eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakken en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op <https://kwalificatie-mijn.s-bb.nl>. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie
P1 Eerste monteur utiliteit	3	Nee	vakopleiding

B1-K1 Installeert werktuigkundige installaties	B1-K1-W1	Vorbereiden van werktuigkundige installatiewerkzaamheden
	B1-K1-W2	Demonderen en reinigen of vervangen van werktuigkundige componenten en leidingen
	B1-K1-W3	Monteren van werktuigkundige componenten in leidingsystemen van werktuigkundige installaties
	B1-K1-W4	Aanleggen van leidingen voor de werktuigkundige installatie
	B1-K1-W5	Controleren van de werking van de werktuigkundige installatie
	B1-K1-W6	Afronden van de werktuigkundige installatiewerkzaamheden

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1 Monteur werktuigkundige installaties		
P1-K1 Uitvoeren installatiewerk aan werktuigkundige installaties in de woning - en utiliteitsbouw.	P1-K1-W1	Oriënteren op de aanleg van componenten en de route van leidingen voor werktuigkundige installaties
	P1-K1-W2	Assisteren bij het instellen van componenten en installatie

P2 Eerste monteur woning		
P2-K1 Begeleiden en uitvoeren van installatiewerk aan werktuigkundige installaties in de woningbouw	P2-K1-W1	Vorbereiden van de aanleg van werktuigkundige installaties voor woningen
	P2-K1-W2	Instellen van componenten in een werktuigkundige installatie voor woningen
	P2-K1-W3	Inregelen van de werktuigkundige installatie voor woningen.
	P2-K1-W4	Begeleiden en coachen van monteur(s) en bewaken planning

P3 Eerste monteur utiliteit		
P3-K1 Begeleiden en uitvoeren van installatiewerk aan werktuigkundige installaties in de utiliteitsbouw	P3-K1-W1	Vorbereiden van de aanleg van werktuigkundige installaties voor utiliteit
	P3-K1-W2	Instellen van toestellen en appendages in een werktuigkundige installatie voor utiliteitsbouw

P3 Eerste monteur utiliteit		
	P3-K1-W3	Inregelen van een werktuigkundige installatie voor utiliteit
	P3-K1-W4	Begeleiden en coachen van monteur(s) en bewaken planning

P4 Eerste monteur dakbedekking		
P4-K1 Begeleiden en uitvoeren van installatiewerk aan dakbedekking, sanitaire installaties en hemelwaterafvoeren	P4-K1-W1	Vorbereiden van de aanleg van werktuigkundige installaties door het bepalen van de positie van componenten en de route van leidingen
	P4-K1-W2	Instellen van componenten voor een werktuigkundige installatie
	P4-K1-W3	Inregelen van een werktuigkundige installatie
	P4-K1-W4	Begeleiden en coachen van monteur(s) en bewaken van de planning
P4-K2 Aanbrengen van dakafwateringen en bitumineuze en/of kunststof en/of metalen dakbedekking en afwateringssystemen	P4-K2-W1	Bepalen van het reparatieplan
	P4-K2-W2	Vorbereiden van dak- en gevelwerkzaamheden
	P4-K2-W3	Repareren van de dakconstructie
	P4-K2-W4	Aanbrengen bitumineuze en/of kunststof en/of metalen dakbedekkingssystemen
	P4-K2-W5	Vervaardigen van goten en hemelwaterafvoeren
	P4-K2-W6	Aanbrengen van goten en hemelwaterafvoeren
	P4-K2-W7	Begeleiden dak- en gevelwerkzaamheden en communiceren met klant en onderaannemers
	P4-K2-W8	Afronden van dak- en gevelwerkzaamheden

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep
Context <p>De (eerste) monteur werktuigkundige installaties werkt in de sector techniek bij een bedrijf dat werktuigkundige en sanitaire installaties en dakbedekking aanlegt, onderhoudt, repareert en wijzigt. De bedrijven zijn zowel klein als groot van omvang en kunnen zowel regionaal, landelijk als internationaal actief zijn. Het betreft installaties voor gas, water, centrale verwarming, ventilatie, riolering, dakbedekkingen, brandbestrijding en hemelwaterafvoersystemen. Hij wordt op een van de deelgebieden, werktuigkundige of sanitaire installaties of dakbedekking, ingezet.</p> <p>De (eerste) monteur werktuigkundige installaties doet zijn werk op uiteenlopende locaties, bijvoorbeeld in, om en op woningen, woongebouwen, winkelbedrijven, utiliteitsbouw (zoals scholen, kantoorgebouwen en ziekenhuizen). Pre-fabricage-werkzaamheden kunnen ook in een werkplaats op het bedrijf worden verricht. Tijdens zijn werk heeft hij mogelijk te maken met collega's, werknemers van andere bedrijven die in dezelfde omgeving werken, opdrachtgevers en klanten.</p>
Typerende beroepshouding <p>De (eerste) monteur werktuigkundige installaties beschikt over een goed veiligheidsbesef en verantwoordelijkheidsgevoel. Hij werkt goed samen en streeft een goede kwaliteit van zijn eigen werk na. Hij handelt adequaat bij werkopdrachten die onvolledig zijn of uitgaan van onjuiste veronderstellingen. Hij werkt uit zichzelf volgens de voorschriften op het gebied van veiligheid, gezondheid en milieu en vakinhoudelijke voorschriften volgens geldende wetgeving. Hij heeft een klantvriendelijke houding.</p>
Resultaat van de beroepengroep <p>Een werktuigkundige, sanitaire installatie of dakbedekking die is aangelegd of uitgebreid volgens tekening en instructies en die klaar is om door de leidinggevende, of na toestemming van zijn leidinggevende door hemzelf, in bedrijf gesteld te worden of in gebruik genomen te worden.</p>
B1-K1: Installeert werktuigkundige installaties
Complexiteit <p>De (eerste) monteur werktuigkundige installaties werkt volgens standaard werkwijzen. Hij maakt gebruik van algemene basiskennis bestaande uit feiten, ideeën, begrippen, materialen en middelen op het gebied van werktuigkundige installaties. Hij heeft cognitieve en praktische basisvaardigheden om eenvoudige taken uit te voeren en routine problemen op te lossen met behulp van regels en hulpmiddelen. Hij beschikt over een uitstekend technisch inzicht. De complexiteit van zijn werk wordt mede bepaald doordat hij moet werken met tekeningen en schema's waarin verschillende soorten appendages en onderdelen voorkomen.</p>
Voor Eerste monteur utiliteit geldt aanvullend: <p>Hij moet een brede kennis hebben van allerlei normen die te maken hebben bij het maken van een goed werkende installatie. Hij moet vaak rekening houden met derden zoals aannemers.</p>
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid <p>De (eerste) monteur werktuigkundige installaties heeft een uitvoerende rol. Hij werkt zelfstandig onder supervisie van een (vakvolwassen) collega, leidinggevende of een project-/bedrijfsleider. Bij voor hem onbekende situaties raadpleegt hij zijn leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk. Hij kan bij de uitvoering van zijn werkzaamheden altijd terugvallen op een (vakvolwassen) collega of leidinggevende.</p>
Voor Eerste monteur utiliteit geldt aanvullend: <p>Hij heeft soms een gedeelde verantwoordelijkheid voor het werk van een minder ervaren collega, die hij begeleidt.</p>
Vakkennis en vaardigheden
De beginnend beroepsbeoefenaar:

B1-K1: Installeert werktuigkundige installaties

- Heeft basiskennis ten behoeve van het juist positioneren van componenten en leidingen voor werktuigkundige en sanitaire installaties
- Heeft basiskennis van de functie en werking van te onderhouden werktuigkundige en sanitaire toestellen en appendages
- Heeft kennis van de functie, opbouw en werking van standaard werktuigkundige en sanitaire toestellen en appendages
- Heeft basiskennis van de werktuigkundige en sanitaire branche en producten en diensten van het eigen bedrijf
- Heeft basiskennis van gangbare omgevingsfactoren die de werking van sanitaire installaties beïnvloeden
- Heeft kennis van materialen en middelen die bij het installeren van werktuigkundige en sanitaire installaties worden toegepast
- Heeft kennis van materialen en middelen die bij het testen van werktuigkundige en sanitaire installaties worden toegepast
- Heeft basiskennis van NEN 1006 en Vewin-werkbladen (Water)
- Heeft basiskennis van NEN 1078/NPR 3378 (Gas)
- Heeft basiskennis van NEN 1087 (Kleintje Ventilatie)
- Heeft basiskennis van NEN 3215/NTR 3216 (Riolering)
- Heeft basiskennis van NEN 8078 (Gas bestaande bouw)
- Heeft kennis van persoonlijke beschermingsmiddelen
- Heeft basiskennis van werktuigkundig en sanitair vakjargon
- Kan technieken voor het monteren van werktuigkundige toestellen en appendages toepassen
- Begrijpt geschreven en gesproken Nederlandse handleidingen en instructies in vakjargon
- Heeft een goed ontwikkeld technisch visueel vermogen
- Heeft ruimtelijk inzicht ten behoeve van het juist positioneren van componenten en leidingen voor werktuigkundige installaties
- Kan eenvoudige Nederlandse instructies en technische handleidingen lezen
- Kan werktuigkundige en sanitaire technische tekeningen en schema's lezen
- Heeft kennis van montagetechnieken voor werktuigkundige en sanitaire installaties
- Heeft kennis van NEN 1594 (Brandblusvoorziening)
- Heeft kennis van NEN 2757 (Rookgasafvoer)
- Heeft kennis van NEN 2768 (Meterkast)
- Heeft kennis van opbouw en werking van standaard werktuigkundige installaties
- Heeft kennis van relevante arbo-, veiligheids-, milieu- en bedrijfsvoorschriften
- Heeft kennis van VCA -1, met aspecten op hoogte werken en in kruipruimten werken
- Kan persoonlijke beschermingsmiddelen toepassen
- Kan NEN-normen toepassen
- Kan relevante arbo-, veiligheids-, milieu- en bedrijfsvoorschriften en voorschriften brandpreventie toepassen

Voor Eerste monteur utiliteit geldt aanvullend:

- Kan complexe installaties met vaak grotere vermogens in stookruimten installeren
- Kan de voorschriften toepassen voor legionellabestrijding bij sprinklerinstallaties
- Kan droge en natte blusleidingen aanleggen
- Kan flensverbindingen maken in leidingen tot 4 inch.
- Kan grotere leidingen (in diameters) voor gas, water en cv installeren
- Kan lasverbindingen maken van stalen gas/verwarming- en brandblus-leidingen
- Kan meterkast opstelling in utiliteitsbouw installeren
- Kan terreinleidingen aanleggen en onderhouden
- Kan verwarmingsleidingen warm buigen

B1-K1-W1: Voorbereiden van werktuigkundige installatiewerkzaamheden

Omschrijving

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties ontvangt de werkopdracht van de leidinggevende. Als hem iets niet duidelijk is vraagt hij om uitleg. Hij verzamelt en controleert de benodigde informatie (werkinstructies, tekeningen, schetsen, installatie- en bedieningsvoorschriften etc.), materialen en middelen en vormt zich een compleet beeld van de opdracht. Hij bergt alle werkinstructies, tekeningen, schetsen, installatie- en bedieningsvoorschriften, materiaal- en gereedschapslijst op in een werkmap.

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties meldt zich op de werkplek op locatie en overlegt met de leidinggevende op locatie over de werkzaamheden. Hij verkent de werkplek. Hij beoordeelt of hij de werkzaamheden

B1-K1-W1: Voorbereiden van werktuigkundige installatiewerkzaamheden

veilig kan uitvoeren. Hij overlegt met de leidinggevende op locatie als blijkt dat de werkplek (nog) is bezet en/of de werkopdracht onvolledig is of uitgaat van een onjuiste veronderstelling.

Resultaat

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties beschikt over alle informatie, materialen, gereedschappen en materieel t.b.v. het installeren van de installatie. De werkplek is veilig.

Gedrag

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties neemt de verzamelde informatie snel in zich op. Bij onduidelijkheid vraagt hij tijdig om uitleg van zijn leidinggevende. Hij stemt de aanpak van werken en de te nemen veiligheidsmaatregelen af met de leidinggevende op locatie voordat hij begint. Hij kiest de juiste materialen en middelen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Materialen en middelen inzetten, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K1-W2: Demonteren en reinigen of vervangen van werktuigkundige componenten en leidingen

Omschrijving

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties stelt de werktuigkundige installatie (zoals voor gas, water, centrale verwarming, ventilatie, brandbestrijding en/of riolering) buiten bedrijf. Hij bepaalt de werkvolgorde voor het demonteren. Hij demonteert de in de werkopdracht genoemde componenten (toestellen/onderdelen en/of appendages). Hij controleert de staat waarin ze zijn en reinigt ze. Bij slijtage vervangt hij deze of biedt hij ze ter revisie aan.

Resultaat

De werktuigkundige installatie is gereed voor uitbreiding of aanpassing. Componenten (toestellen/onderdelen en/of appendages) zijn gecontroleerd op slijtage, gereinigd, vervangen of ter revisie aangeboden.

Gedrag

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties is voortdurend bedacht op zijn veiligheid, terwijl hij volgens gegeven instructies van de leidinggevende de installatie buiten bedrijf stelt en componenten, appendages en leidingen demonteert. Op basis van zijn vakkennis en technisch inzicht komt hij tot een juist oordeel over de staat van de componenten en deelproducten en het al dan niet moeten vervangen of reviseren ervan.

De onderliggende competenties zijn: Instructies en procedures opvolgen, Vakdeskundigheid toepassen

B1-K1-W3: Monteren van werktuigkundige componenten in leidingsystemen van werktuigkundige installaties

Omschrijving

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties controleert componenten (toestellen en appendages), voor gas, water, centrale verwarming, ventilatie, brandbestrijding en/of riolering, op beschadigingen. Hij plaatst en monteert deze in de aangelegde leidingsystemen. Hiertoe raadpleegt hij voorschriften en/of handleidingen. Hij controleert voortdurend of de componenten (toestellen en appendages) en leidingen onderling correct zijn aangesloten.

Resultaat

Een volgens tekening en instructie in een keer goed en op een veilige manier gemonteerde en correct aangesloten werktuigkundige installatie.

Gedrag

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties leest en interpreteert werktuigkundige tekeningen, schema's en montage- voorschriften vlot en correct. Hij plaatst en monteert componenten, toestellen en appendages bedreven en accuraat volgens de montage-eisen. Hij werkt volgens tekeningen en schema's en zorgt voor een veilig gemonteerde werktuigkundige installatie met correcte (o.a. niet-lekkende) aansluitingen. Hij streeft kwaliteit na door het montage- werk in een keer op een veilige manier en goed uit te voeren.

Hij verspilt geen materialen en middelen en hij gaat zorgvuldig om met gereedschappen en persoonlijke beschermingsmiddelen. Hij plaatst en monteert volgens geldende normen, arbo-, veiligheids- en

B1-K1-W3: Monteren van werktuigkundige componenten in leidingsystemen van werktuigkundige installaties

milieuvoorschriften.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Kwaliteit leveren

B1-K1-W4: Aanleggen van leidingen voor de werktuigkundige installatie

Omschrijving

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties brengt wand-, dak- en geveldoorvoeringen aan of markeert de plaatsen waar deze moeten worden aangebracht. Hij bewerkt en monteert leidingen voor de werktuigkundige installatie (zoals voor gas, water, centrale verwarming, ventilatie, brandbestrijding, hemelwaterafvoer en/of riolering) samen met een collega. Hij verbindt de leidingen door middel van diverse verbindingstechnieken (zoals solderen, schroefdraadverbindingen, knelkoppelingen, persen, lijmen en lassen).

Voor Eerste monteur utiliteit geldt aanvullend:

Hij werkt voornamelijk met grotere diameter leidingen die specifiek zijn voor de utiliteit. Hij verbindt deze dikwandige leidingen door middel van lassen.

Resultaat

Een werkende werktuigkundige installatie met functionerende leidingen.

Voor Eerste monteur utiliteit geldt aanvullend:

N.v.t.

Gedrag

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties stemt het aanleggen van installatieleidingen adequaat af met zijn collega en overlegt tijdens het werk regelmatig over ieders deel in het werk. Hij gebruikt zijn kennis van montagetechnieken en ruimtelijk inzicht om te bepalen waar leidingen moeten komen en wat een veilige en passende techniek is om ze te verbinden. Hij kiest de juiste materialen, gereedschappen, materieel en persoonlijke beschermingsmiddelen voor de montage, gaat hier op de juiste manier mee om en verspilt geen materialen.

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties legt installatieleidingen aan volgens tekening, gegeven instructies van leidinggevende, met de inde opdracht geaccordeerde eisen, geldende normen en arbo-, veiligheids-, milieu- en bedrijfsvoorschriften en persoonlijke beschermingsmiddelen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

Voor Eerste monteur utiliteit geldt aanvullend:

Hij gebruikt zijn kennis van montagetechnieken en verbindingstechnieken specifiek voor de grotere diameter leidingen die voor de utiliteit gebruikt worden. Hij stemt lasverbindingen-werkzaamheden adequaat af met zijn collega.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen

B1-K1-W5: Controleren van de werking van de werktuigkundige installatie

Omschrijving

Als de montage gereed is, doet De (eerste) monteur werktuigkundige installaties een controle om na te gaan of de installatie veilig en betrouwbaar zal functioneren. Hij beproeft de installatie. CV-installaties vult hij met water en hij ontlucht deze. Gas- en waterinstallaties sluit hij aan op het distributienet. De toestellen en appendages controleert hij op functioneren. Hij verhelpt tekortkomingen.

Resultaat

Een werktuigkundige installatie die voldoet aan de gestelde eisen.

B1-K1-W5: Controleren van de werking van de werktuigkundige installatie

Gedrag

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties kiest de juiste de materialen, gereedschappen, materieel en persoonlijke beschermingsmiddelen voor de laatste controle, gaat er op de juiste manier en zorgvuldig mee om. Hij controleert, gebruikmakend van zijn kennis van het functioneren van de installatie en mogelijk zwakke plekken, systematisch, volgens geldende kwaliteitsnormen, arbo-, veiligheids-, milieu-, en bedrijfsvoorschriften, op tekortkomingen.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren

B1-K1-W6: Afronden van de werktuigkundige installatiewerkzaamheden

Omschrijving

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties ruimt de werkplek op en voert afvalmaterialen (gescheiden) en overgebleven materialen en gereedschappen en materieel af. Hij informeert de klant zo nodig over de bediening en het gebruik van de installatie en vraagt of alles naar wens is. Hij vult alle vereiste formulieren en werkbonnen in waarmee hij ook zijn collega's informeert over de afgeronde werkzaamheden.

Resultaat

Een opgeruimde werkplek en tevreden klant.
Geïnformeerde collega's.

Gedrag

De (eerste) monteur werktuigkundige installaties past bij het afvoeren van afvalmaterialen, overgebleven materialen, gereedschappen en materieel de richtlijnen toe op het gebied van arbo, veiligheid en milieu. Hij informeert de klant op een begrijpelijke manier over de bediening en het gebruik van de installatie en beantwoordt vragen adequaat. Hij vult alle vereiste formulieren en werkbonnen volgens bedrijfsvoorschriften in.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Formulieren en rapporteren

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P3 Eerste monteur utiliteit

Mbo-niveau

3

Typering van het beroep

De eerste monteur utiliteit werkt in wisselende maar herkenbare omstandigheden in de utiliteitsbouw (bijvoorbeeld kantoorgebouwen, ziekenhuizen, scholen etc.) en houdt zich daar bezig met aanleg en onderhoud van werktuigkundige installaties. Hij heeft een uitgebreide kennis van sanitaire installaties en installaties op het gebied van gas, water, verwarming, ventilatie en brandbestrijding.

De eerste monteur utiliteit begeleidt de monteur werktuigkundige installaties. Tijdens zijn werk heeft hij te maken met collega's, werknemers van andere bedrijven die in dezelfde omgeving werken, opdrachtgevers en klanten.

Beroepsvereisten

Nee

P3-K1 Begeleiden en uitvoeren van installatiewerk aan werktuigkundige installaties in de utiliteitsbouw

Complexiteit

De eerste monteur utiliteit werkt aan grote en complexe projecten bij de aanleg van werktuigkundige installaties. Hij werkt daarbij doorgaans volgens standaard werkwijzen maar moet ook, afhankelijk van wat hij tegenkomt, naar eigen inzicht kunnen handelen. Hij heeft actuele kennis, bestaande uit feiten, kernbegrippen, eenvoudige theorie, methoden en processen op het gebied van werktuigkundige installaties en cognitieve en praktische vaardigheden voor het uitvoeren van zijn taken en het oplossen van problemen met behulp van methodes, hulpmiddelen, materialen en informatie. Een niet goed aangelegde installatie, bijvoorbeeld voor ventilatie, verwarming, WKO e.d. heeft vergaande gevolgen voor de gebruikers van het gebouw. Dat maakt het werk complex en vormt het afbreukrisico in zijn werk.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De eerste monteur utiliteit heeft een begeleidende en uitvoerende rol. Hij werkt zelfstandig onder supervisie van een (vakvolwassen) collega, leidinggevende of een project-/bedrijfsleider. Bij onbekende situaties raadpleegt hij zijn leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk. Hij kan bij de uitvoering van zijn werkzaamheden altijd terugvallen op een leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Heeft een goed ontwikkeld technisch visueel vermogen
- Heeft ruimtelijk inzicht ten behoeve van het juist positioneren van componenten en leidingen voor werktuigkundige installaties
- Kan werktuigkundige tekeningen en schema's lezen
- Kan Nederlandse instructies en technische handleidingen lezen
- Heeft kennis van de werktuigkundige branche en producten en diensten van het eigen bedrijf
- Heeft kennis van functie en werking van te onderhouden werktuigkundige toestellen en appendages
- Heeft kennis van gangbare omgevingsfactoren die de werking van werktuigkundige installaties beïnvloeden
- Heeft kennis van geautomatiseerde systemen voor projectbegeleiding
- Heeft kennis van geldende bedrijfsregels en instructies
- Heeft kennis van het positioneren van componenten en leidingen voor werktuigkundige installaties
- Heeft kennis van ISSO-SBR (Brandveilige doorvoeringen)
- Heeft kennis van materialen en middelen die bij het beproeven van werktuigkundige installaties worden toegepast
- Heeft kennis van materialen en middelen die bij het installeren van werktuigkundige installaties worden toegepast
- Heeft kennis van NEN 1006 en Vewin-werkbladen (Water)
- Heeft kennis van NEN 1078/NPR 3378 (Gas)
- Heeft kennis van NEN 1087/NPR 1088 (Ventilatie)

P3-K1 Begeleiden en uitvoeren van installatiewerk aan werktuigkundige installaties in de utiliteitsbouw

- Heeft kennis van NEN 1594 (Brandblusvoorziening)
- Heeft kennis van NEN 2757 (Rookgasafvoer)
- Heeft kennis van NEN 2768 (Meterkast)
- Heeft kennis van NEN 3215/NTR 3216 (Riolering)
- Heeft kennis van NEN 8078 (Gas bestaande bouw)
- Heeft kennis van NEN EN 14336 (CV)
- Heeft kennis van opbouw en werking van standaard werktuigkundige installaties
- Heeft kennis van positioneren van componenten en leidingen voor technische installaties
- Heeft kennis van VCA -1, met aspecten op hoogte werken en in kruipruimten werken
- Heeft kennis van verschillende trainings- en coachingsmethodes
- Heeft kennis van verwarmingsinstallaties, droge blusleidingen, sprinklerinstallaties, terreinleidingen voor gas en water
- Kan NEN-normen toepassen
- Kan relevante arbo-, veiligheids-, milieu- en bedrijfsvoorschriften toepassen
- Kan relevante arbo-, veiligheids-, milieu- en bedrijfsvoorschriften en voorschriften brandpreventie toepassen
- Kan verschillende trainings- en coachingsmethodes toepassen
- Kan technieken voor het beproeven van werktuigkundige installaties toepassen
- Kan technieken voor het bewerken van leidingen voor werktuigkundige installaties vaardig toepassen
- Kan technieken voor het monteren van leidingen van werktuigkundige toestellen en appendages vaardig toepassen
- Kan technieken voor het monteren van werktuigkundige en sanitaire toestellen en appendages vaardig toepassen

P3-K1-W1 Voorbereiden van de aanleg van werktuigkundige installaties voor utiliteit

Omschrijving

De eerste monteur utiliteit voert een uitgebreide verkenning uit in het utiliteitsgebouw en de ruimtes waar de installatie moet worden aangelegd of uitgebreid. Hij vormt zich een goed beeld van de situatie en van de uit te breiden of aan te leggen werktuigkundige installatie (zoals voor gas, water, centrale verwarming, ventilatie en/of riolering). Hij bekijkt of in de werkvoorbereiding gemaakte tekeningen passen bij de situatie, de eventuele reeds aanwezige installatie en de wensen van de opdrachtgever.

De eerste monteur utiliteit bepaalt de positie van toestellen en appendages en de route van installatieleidingen en bedenkt oplossingen voor problemen die hij tegenkomt. Hierbij houdt hij rekening met de schaalgrootte van het utiliteitsgebouw. Tussentijds controleert hij steeds of alle maten kloppen, of afzonderlijke toestellen, appendages en grote (buis)leidingen (d.w.z. met grote diameters) bij plaatsing passen in de beschikbare ruimte en of de verschillende onderdelen van het aan te leggen systeem goed op elkaar zijn afgestemd. Aan het eind voert hij deze controle ook nog een keer uit voor de hele installatie. Hij corrigeert tekeningen en maakt eventueel een situatieschets. Hij geeft aanpassingen in de tekening door aan zijn leidinggevende of ontwerpafdeling.

Resultaat

Het is bekend waar toestellen en appendages geplaatst moeten worden en de route van installatieleidingen is bepaald.

Gedrag

De eerste monteur utiliteit leest en interpreteert tekeningen correct en vormt zich op basis van zijn vakkennis en ruimtelijk inzicht, in grote utiliteitsgebouwen, een correct beeld van een passende en veilige route voor (grote diameter) leidingen en positie van toestellen en appendages. Hij positioneert toestellen en appendages aan de hand van de tekening, situatie en verwachtingen van de klant op (voor de klant) esthetisch verantwoorde, logische en bereikbare plaatsen. Hij let erop dat deze adequaat te bedienen, te gebruiken en te onderhouden zijn. Hij geeft technisch juiste en duidelijke aanpassingen in tekeningen door aan de leidinggevende of ontwerpafdeling voor het maken van revisietekeningen.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P3-K1-W2 Instellen van toestellen en appendages in een werktuigkundige installatie voor utiliteitsbouw

Omschrijving

De eerste monteur utiliteit test per onderdeel van de installatie de werking van toestellen en appendages en stelt toestellen en appendages in. Hij doet gerichte waarnemingen en controleert het resultaat van de instellingen. Hij checkt of alle toestellen en appendages en instellingen goed op elkaar zijn afgestemd. Wanneer hij tekortkomingen of problemen constateert, onderzoekt hij wat de oorzaak ervan is en bedenkt hij oplossingen. Indien hij fouten of afwijkingen constateert herstelt hij deze.

Resultaat

Veilig, betrouwbaar functionerende en op elkaar afgestemde werktuigkundige toestellen en appendages.

Gedrag

De eerste monteur utiliteit stelt toestellen en appendages systematisch in, gebruikmakend van zijn vakkennis totdat deze voldoen aan de bijbehorende specificaties. Hij werkt zorgvuldig en volgens geldende (kwaliteits)normen. Hij onderzoekt grote problemen methodisch en systematisch en bedenkt op een planmatige manier passende en haalbare oplossingen. Hij werkt zoveel mogelijk volgens beproefde methoden waarvan hij weet dat die een kwalitatief goed resultaat opleveren.

De eerste monteur utiliteit kiest de juiste materialen, gereedschappen, materieel en persoonlijke beschermingsmiddelen, gebruikt ze op de juiste manier en gaat er zorgvuldig mee om.

De onderliggende competenties zijn: Analyseren, Kwaliteit leveren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P3-K1-W3 Inregelen van een werktuigkundige installatie voor utiliteit

Omschrijving

Als de montage en het instellen van alle afzonderlijke onderdelen van de installatie gereed is, maakt de eerste monteur utiliteit de gehele installatie gebruiksklaar. Hij regelt de gehele installatie in en stelt deze af. Hij test de werking van de installatie en stelt alles af. Hij regelt de afstemming van de werking van alle onderdelen van de installatie op elkaar in. CV-installaties regelt hij in op werking (verbrandingswaarden) en temperatuurregelbereik. Gas- en waterinstallaties regelt hij in als geheel en sluit hij aan op het distributienet. De toestellen en appendages regelt hij in op het juist functioneren. Hij verhelpt tekortkomingen.

Resultaat

Een veilige en betrouwbaar werkende werktuigkundige installatie.

Gedrag

De eerste monteur utiliteit regelt systematisch de hele werktuigkundige installatie in, gebruikmakend van zijn vakkennis totdat deze functioneert volgens de bijbehorende specificaties en verwachtingen van de klant. Hij werkt zorgvuldig en volgens geldende (kwaliteits)normen, arbo-, veiligheids-, milieu- en bedrijfsvoorschriften.

De eerste monteur utiliteit onderzoekt grote problemen methodisch en systematisch en bedenkt op een planmatige manier passende en haalbare oplossingen. Hij werkt zoveel mogelijk volgens beproefde methoden waarvan hij weet dat die een kwalitatief goed resultaat opleveren.

Hij kiest de juiste materialen, gereedschappen, materieel en persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt ze op de juiste manier en gaat er zorgvuldig mee om.

De onderliggende competenties zijn: Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren, Vakdeskundigheid toepassen

P3-K1-W4 Begeleiden en coachen van monteur(s) en bewaken planning

Omschrijving

De eerste monteur utiliteit ontvangt samen met de monteur(s) instructies van de leidinggevende. Hij overlegt met de opdrachtgever over de planning en uitvoering van het werk in het utiliteitsgebouw en stemt alles op elkaar af. Hij maakt een taakverdeling. Hij begeleidt de monteur(s) en geeft hen uitleg en tips over de uit te voeren werkzaamheden. Hij controleert regelmatig of de voortgang van de werkzaamheden in het utiliteitsgebouw volgens plan verloopt. Als aanspreekpunt beantwoordt hij vragen over het werk van het eigen team, van de

P3-K1-W4 Begeleiden en coachen van monteur(s) en bewaken planning

werkvoorbereiding, de opdrachtgever en van derden. Hij houdt daar waar mogelijk rekening met werk van derden, maar verliest hierbij zijn eigen planning niet uit het oog.

Resultaat

Werkzaamheden van de bij het bouwproces betrokken onderaannemers/leveranciers (van de klant) zijn afgestemd. Teamleden weten wat zij moeten doen en het werk verloopt zoals afgesproken.

Gedrag

De eerste monteur utiliteit adviseert en beantwoordt vragen van monteurs adequaat. Hij geeft constructieve feedback die erop gericht is dat de monteurs de werkzaamheden volgens de gestelde eisen uitvoeren en groeien in zelfstandigheid. Hij stemt afspraken met de klant, eigenaar utiliteitsgebouw, onderaannemers en leveranciers over hun aandeel zodanig af dat deze passen binnen de planning voor het opleveren van het werk. Hij verdeelt de werkzaamheden in het utiliteitsgebouw onder zijn teamleden, rekening houdend met de capaciteiten van de monteurs, de vastgestelde planning en mogelijke knelpunten.

De eerste monteur utiliteit bewaakt de voortgang van het werk en let erop dat het binnen de beschikbare tijd wordt uitgevoerd.

De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Vakdeskundigheid toepassen